

Le héanmhnaoi cuirtear clú ban

[Mac Cionnaith, L. *Dioghlum Dána*, Dublin, 1938, poem 103]

Aodh mac Diarmada Mheic an Bhaird .cct.

1 Le héanmhnaoi cuirtear clú ban
a clú ó choimmeas ga cur;
ní ríomh do-chóidh ar a crodh;
i ndíol sgol is dóigh a dhul.

2 Sí ag comhroinn cruidh mar as dual
mar do fhoghluim ón fhuil ríogh
bean do fhréimh Uidhir fa an-iar
ag réir chliar dar dhoiligh díol

3 Siad gan teachta i n-éantoigh óil
freasdal nochar féadadh dháibh
rug dá toigh chaithmhe don chléir
nar léir faighthe a-moigh ó mnáibh.

4 Le a bhfaicsin 'sa bhfaighthe ón mhnaoi
dá haighidh do aithrigh gné;
le sgoil fhuair do hadhnadh í
ní fhuair sí le hadhbhar é.

5 Díol dáibh do réidhigh a-rís
ris an dáimh gan déinimh nóis
cóir déine go doire cnuais;
guais na cléire roimhe ar Róis.

6 Do dhlúthaigh ar dháil a fleadh,
ar dháimh níor chumhdaigh a cradh
teagh óil ó chéile ga chor
tóir sgol ar an mbéinne mban

7 Féachtar a dúthracht dá mnáibh
dá dúthchas gan déanamh lón
thug deibheadh ar chuirim do chléir
na cuirn féin fa dheireadh dhóibh.

8 'N-a thiomchal do-chuadar cor
- iongnadh 's gan ghusacht 'n-a ghar -
sreabh nar dhomhuin dhóibh go dul
ag cur omhuin ar bhróin ban.

9 Bean d'fhuil Uidhir as díon dó,
ní fhríoth le sgoil righe ria,
fríoth orra le a car i gclú,

crú Colla gan bhladh ní bhia.

10 Mar sgaoiltear ar fhleidh a luagh
do-gheibh gach aoinneach ler bh'ál
- ní chuir sí áireamh ar fhíon -
dáileamh 'ga dhíol go dtí a thrágh.

11 Sí dá chionn gan chradh ó chléir
a bladh ós a gcionn do-chuaidh;
tug 'n-a héanar díol do dháimh
ar mhnáibh ríogh do-bhéaradh buaidh.

12 Inghean Con Connacht fa a-niar
an sgol gidh docar do dhíol
do chuir sí glas ar a glór
nach mór go gclas í fa fhíon.

13 I ngach chéim 'n-a moltair mná
is obair nar éirigh leo
barr tar an mbladh thuilleas tú;
clú ban ód choimmeas fa cheo.

14 Do ghuais cléire naoidhe a-niogh
do mhaoine ó chéile 'ga gcor,
crodh le dáimh ón bhéinne bhan
gal t'fhéile do-cháidh fan gcrodh.

15 Don fhuil Raghallaigh ní ró
daghurraidh le cor do chlú;
cia as cneasda le a cor id chló
do thogh do ró teasda tú.

16 Dod thol i gcrothaibh do-chuaidh
- ní cosmhail gur codladh sáimh
tig dot fhaicsin re seal suain -
fear ag buain id ghaisdibh gráidh.

17 Cliar naoidhe do-cháidh tar ceart
do mhaoine ód mhnáibh ar a n-iocht
sgol do-chóidh gan adhbhar ort
socht ar bhrón mallbhan ós mhiocht.

18 Tearc, a Róis, ar mhodhaibh mná
bean as cóir do chora id chló;
crodh do thabhairt tar ceann chlú
do mheall tú an mhalaist as mhó.

19 Mar théid i gcoill crann ós fhiodh
barr dot fhéile ní bhoing bean;

súgh cuain ó ollamh do fhan
cradh far donnadh do ghruaidh gheal.

20 Beiridh oraibh d'uamhain sgol
gur thogaibh id ghruadhaibh gal
folchar róibh ar camháir crodh
sgor dá ngabháil dod bhróin bhan.

21 Gnáth le Róis donnadh 'n-a dhiaidh
's nach dóigh ar a bronnadh béim
do cuireadh siar duais le dáimh
far ghuais dáibh i n-a bhfiadh féin.

22 Budh fada lón aoigheadh uadh
dá maoinibh ní mór do fhéagh
bean ag díol aoigheadh fa ól;
lór an fíon do sgaoileadh sgéal.

23 Do cheird ríoghna a cur i gcéill
an gníomh-san do ghabh do láimh
coinne ríogh far bhaoghlach buain;
a síodh d'uaim d'aonghuth do b'áil.

24 Bean don fhuil Uidhir-se ag cuan
i n-uireasbhaidh cruidh 'ga clódh
gémadh aithghearr í fa fhíon
ní bhí díol Aifreann gan ól.

25 Níor bh'iongnadhl bladh d'fhagháil uadh
a crodh do rodháil 'ga riár
sgol i n-ucht ar-oile ag ól
gur mhór an lucht toighe a dtrian.

26 Díol cruidh níor chosmhail dá éis
sa mhodh-sain acht do mhuin nóis;
fiú a bhfuil dá díoghbháil re duais
guin cruais i ríoghmhnáibh ó Róis.

27 Tánaig soin do chumhga cáigh
nochar urmhais dul 'n-a deoidh;
le a dtéid 'n-a teagh i n-am óil
ní hóidh le a fear a chrann ceoil.

28 A thoil dóibh dá éis níor aomh
mar do léig le Róis a rún;
i n-a eachtra ní fhuair bríogh
teachta ríogh do-chuaidh ar gcúl.

29 D'éis a dhol don dáimh a-rís

dá crodh 'n-a láimh ní léig Róis;
tarla ag an gcléir ón chronn chnuais
a duais trom go réidh ó Róis.

30 Ó mhnáibh ar bhladh béaraidh sí
a béal ar réaltain ag ré
dá rabh i n-a goire ar ghnaoi
is bladh do mhnaoi oilé é. Le.

31 Fiú ar dháil Mág Mathghamhna dhóibh
dámh as rodhocra do réir;
riar sgol is doiligh 'n-a dhiaidh
oidhir Briain gan chrodh ón gcléir.

32 Ar chur treasa beirid buadh
deighfhair as deacra do chládh
go rug doinngrian ar gurt gliadh
fian Oirghiall fa Art san ágh.

33 Tarrsa nó go dtéid ar ghnaoi
ar gach chéim do chosain [sé]
d'fhóir Uladh 'n-a bhéim do bhí;
do chléir fa ní is umhal é. Le.